

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

quit, ut angeli aliquando aut beati citra malitiam alicunde contractam, ablatâ naturali ad bonos actus propensione, bonum actuale, quoad speciem actus, omittant, neque studeant aliquando virtuti. III. Ostendimus quoque in antecedentibus, pœnarum atrocitatem actus quidem, ut Scholastici vocant, libidinosos, quippe qui naturâ suâ cum dolore, eoque intenso, consistere nequeunt, reprimere, sed irascibiles, ut impatientiam, invidiam, blasphemiam, & similes provocare & efficere, neque dolorum intensiorem non-interruptam, sine ullâ mitigationis spe perseverantem, cum abstinentiâ ab iracundo affectu, à livore & contumeliâ, citra concursum peculiaris gratiæ, consistere posse. Qui ex fidelium numero in præsentî seculo diras, easque concatenatâ inter se serie coherentes, calamitates perpetiuntur, ab impatientiâ sibi, nisi per gratiam, efficaciter ipsis assistentem, temperare non possunt: quomodo igitur poterunt damnati, qui majori longè cruciatu in quodvis impatientiæ genus aguntur? IV. Quantumvis etiam fieri pœnarum atrocitate possit, ut ab actibus vitiorum externis, velut à blasphemîâ oris, abstineant damnati, non tamen eadem facilitate abstinebunt ab actibus eorundem affectuum internis, velut animi tabescentis invidiâ & livore, quo fiet, ut, licet os atque lingua damnatorum à maledicendi loquacitate reprimantur, non tamen auferatur dentibus furor stridendi, oculis sese distorquendi, animo cum rabie quadam effervescenti. Quæ tamen vitia, licet oculorum aciem usumque effugiant, veritamen nominis & actualia peccata esse, nemo inficiatur. V. Denique ipsam peccatorum istorum actualium omissionem, deficientem legitimo fine, qui est, ut legi atque voluntati DEI satisfiat, cum è contra damnatus idèd omittat, quia vi pœnarum cogitur, non omissurus, si vel pœnis non subjaceret, vel ab iisdem liberaretur, peccatum actuale esse, suo loco monuimus.

CI. Argumentum decimum tertium, §. LIII. ita firmatum est, ut non facile elidi ullo impetu possit. Si quæ tamen sunt, quæ ad illustrationem ejus facere videbuntur, de iis dicemus in responsione ad argumentum decimum quartum, in contrariam à nobis sententiam adductum.

CII. Ejusdem roboris est argumentum decimum quartum, à stri-

fructore de
Gerhardi
Inf. §. 71.
rum frig
nari de
CIII. N
fermalium c
bis supra p
cetero cont
re. Quore
hanc propo
demque se
tendit e, qui
Quia tunc n
erunt. No
natus extra
si ait: (ad
la: turbat
hic est, in
riores tenebr
est enim,
habitat DEU
in peccate,
vita est.
ti exteriores
non hic. S
DEUM per
disimuland
hic multi per
ut velint eum
est: super
longatio
& volunta
vio DEI, q
tur & turba
nunquam m

stridore dentium peticum, quod idem auctoritate duntaxat Doct. Gerhardi, eximii Ecclesiae nostrae Patris, iuvabimus; qui loco de Inf. §. 71. *Verum stridorem dentium, ait, in inferno esse statuunt, qui verum frigus illi attribuunt; sed quidam ex veteribus rectius metaphorice exponunt de livore ac furore damnatorum.*

CIII. Nec minorem concludendi vim obtinet tenebrarum infernalium consideratio, quae argumento decimo quinto locum nobis supra praestitit; quippe quam & Scholastici Doctores, qui de cætero contrariam nobis tuentur opinionem, haud obscurè sensere. Quorum promachus, Petrus Lombardus, Dist. L. Artic. II. hanc proponit quæstionem: *Quare dicuntur tenebrae exteriores? eandemque sequentem in modum resolvit: Hic quari potest, quare illa tenebrae, quibus involventur mali in gehennâ, dicuntur tenebrae exteriores? Quia tunc mali penitus extra lucem corporalem & spiritualem, scilicet Deum, erunt. Nunc enim, etsi patiantur tenebras in cæcitate mentis, non tamen penitus extra lucem DEI sunt, nec corporali luce privantur. De hoc Augustinus sic ait: (ad marginem notatur locus: super Psalm. VI. ad verba illa: turbatus est à furore oculus meus:) Ira DEI & in iudicio erit, & hic est, in cæcitate mentis, cum dantur mali in reprobum sensum. Ibi exteriores tenebrae erunt, quia tunc peccatores penitus erunt extra DEUM. Quid est enim, penitus esse extra DEUM, nisi esse in summâ cæcitate? Siquidem habitat DEUS lucem inaccessibilem. Haec autem tenebrae hic jam incipiunt in peccante, cum ab interiori luce DEI secluditur; sed non penitus, dum in hac vitâ est. (Haecenus Augustinus.) Ecce, quare ibi peccator dicitur pati exteriores tenebras, & non hic? quia ibi secluditur penitus à luce DEI, quod non hic. Sed quomodo intelligenda est illa seclusio? An quod non videbunt DEUM per speciem? Sed nec aliquis hic videt DEUM per speciem. An per dissimilitudinem, quam facit peccatum inter DEUM & hominem? Sed & hic multi per gravia peccata elongantur à DEO. An quia DEUM odium, ita, ut velint eum non esse? Sed & hic multi DEUM oderunt, de quibus scriptum est: superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper. Quae est ergo illa elongatio? Sanè exteriores tenebrae intelligi possunt, quadam malignitas odii & voluntatis, quae tunc excrescet in mentibus reproborum; & quadam oblivio DEI, quia tormentorum interiorum & exteriorum doloribus aded afficientur & turbabuntur, ut ab illis ad cogitandum aliquid de DEO vix vel raro vel nunquam mentem revocent. Ut, qui nimio premuntur pendere, aded stupe-*

pe-